

Syrphidae in 1968

door

J. A. W. LUCAS

Het jaar 1968 is gekenmerkt door het overvloedige slechte weer. Zelfs de Pinkstertocht naar Zuid-Limburg verregende gedeeltelijk. Naast de door mij al langer bezochte gebieden als Bunder Bos en Savelsbos (en in mindere mate het gebied van de Dellen) werd nu ook het bos bij Waterval (gem. Ulestraten), sinds juni, onderzocht.

De volgende soorten, die ik waarnam, zijn vermeldenswaard.

Brachyopa pilosa Collin. In het Savelsbos bij Rijckholt een ♀ op 22.IV.1968. Het vlog tussen een 17-tal *B. scutellaris* R.D.

Ceriodes subsessilis Ill. Bunder Bos, 25.V.1968, ♀. Zeer zeldzaam.

Cheilosia antiqua Mg. Bunder Bos en Armenbos, 18—25.V.1968, 5 ♀.

Ch. barbata Loew. In 1968 te Rothem, te Geulhem en te Waterval waargenomen; op de laatste vindplaats gewoon.

Ch. canicularis Panz. Op 9.IX.1968 een ♂ te Rothem alsmede een ♂ en een ♀ te Waterval.

Ch. illustrata Harr. Waterval, 5.VIII.1968, ♂.

Ch. lenis Becker. In 1968 in het Armenbos weer gewoon; zo werden op 20.IV. een 25-tal exemplaren waargenomen. In het Bunder Bos een exemplaar op 21.IV. 1968.

Ch. proxima Zett. Rothem en Waterval; in totaal een 15-tal exemplaren.

Ch. semifasciata Becker. Ook in 1968 weer aanwezig: Armenbos, Bunder Bos en Savelsbos, in totaal een 15-tal exemplaren.

Ch. velutina Loew. Brunssum, 26.VIII.1968, 2 ♀. Zeer zeldzaam.

Chrysogaster chalybeata Mg. Waterval (15 exemplaren), Geulhem en Brunssum.

Chr. solstitialis Fall. Bijzonder talrijk te Waterval; op 16.VI.1968 telde ik daar een 400 exemplaren!

Chr. splendens Mg. De grootste verrassing van Waterval en de eerste soort, die ik daar waarnam! De soort is hier zeer gewoon: meer dan 60 exemplaren werden waargenomen. Bovendien vond ik een ♀ te Brunssum, 26.VIII.1968. De eerste generatie werd waargenomen van 2 tot 16.VI, de tweede van 5.VIII tot 9.IX. Zeer zeldzame soort.

Chr. virescens Loew. Ulvenhout, 27.IV.1968, ♀. Zeer zeldzaam.

Criorbina ranunculi Panz. Geulle, Armenbos, 20.IV.1968, ♀ en Rijckholt, Savelsbos, 22.IV.1968, ♀. Zeer zeldzame soort.

Dasyrphus lunulatus (Mg.). Een ♂ in het Savelsbos, een ♀ in het Ravensbos.

Epistrophe grossulariae Mg. Waterval, 5.VIII.1968, ♀. Rothem, de Dellen, 8—9.IX.1968, een 37-tal exemplaren, alle ♀.

E. ochrostoma (Zett.). Savelsbos, 1.VI.1968, ♂.

Episyrphus balteatus (De Geer). Deze soort was begin augustus abnormaal talrijk. Zo nam ik op 6 augustus liefst een duizendtal exemplaren waar te Waterval en nog eens een 150 in het Bunder Bos.

Eumerus ornatus Mg. Waterval, 30.VI.1968, ♂.

Ischyrosyrphus glaucius (L.). Waterval.

Meligramma guttata (Fallen). Bunder Bos, Rothem, Waterval en Brunssum; te Rothem op 8 en 9.IX.1968 een 23-tal exemplaren.

Mesosyrphus annulatus (Zett.). Rothem, de Dellen, 3.VI.1968, ♂.

Neoascia obliqua Coe. Bij het controleren van mijn collectie vond ik een ♂ van deze soort: Schiedam, 19.V.1963, leg. VAN DER KRIFT.

Orthoneura brevicornis Loew. Waterval, 2.VI.1968, ♂. Een zeer zeldzame soort, die de laatste jaren echter op verscheidene plaatsen in Zuid-Limburg werd aangetroffen.

O. nobilis Fall. Waterval, 8.IX.1968 ♂. Erg laat exemplaar!

Parapenium flavitarsis Mg. Bunder Bos, 25.V.1968, ♀.

Parhelophilus frutetorum F. Waterval, 30.VI.1968, ♀.

Pipiza luteitarsis Zett. Bunder Bos, 20.IV, 29.IV en 23.V.1968: 2 ♂ en 1 ♀. Rothem, de Dellen, 21.IV.1968, ♀. Rijckholt, Savelsbos, 22.IV.1968, 4 ♂ en 2 ♀. Bovendien kan ik nog een „oud” exemplaar melden van Losser, Smoddebos, 19.V.1964, ♂.

Pyrophaena rosarum F. Bunder Bos, Waterval en Ravensbos.

Sphagina clunipes Fall. Waterval, Geulhem en Brunssum. Te Waterval nog op 8 en 9.IX.1968, waaronder zéér verse exemplaren. Een ♀ van 8.IX mist de dwarsader r-m.

Sph. kimakowiczi Strobl. Waterval (gewoon) en Rothem zijn nieuwe vindplaatsen voor deze soort.

Temnostoma vespiforme L. In 1968 relatief talrijk. Ik nam de soort waar te Rijckholt, Savelsbos, 1.VI.1968 en te Waterval, 3.VI. en 16.VI.1968, telkens 1 exemplaar.

Triglyphus primus Loew. Brunssum, 26.VIII.1968, 2 ♂ en 2 ♀.

Xanthogramma citrofasciatum De Geer, Bunder Bos, 29—30.IV.1968, 11 ♂ en 1 ♀. De dieren werden op een zeer beperkt plekje waargenomen.

Xylota florum Fabr. Brunssum, 26.VIII.1968, ♀.

Cheilosia carbonaria Egg. en *Ch. cynocephala* Loew. Van Torp PEDERSEN ontving ik een ♂ en een ♀ van *Ch. carbonaria* uit Denemarken. Het ♀ leek nogal sterk op mijn ♀ van *Ch. cynocephala*, waardoor ik deze eens beter ben gaan bekijken. Hierbij bleek, dat niet alleen al mijn Zwitserse dieren tot *Ch. carbonaria* behoren, maar ook twee van de drie Nederlandse exemplaren. Waarschijnlijk geldt dit voor meer Nederlandse dieren: niet alleen omdat de meeste van de bovengenoemde dieren door VAN DER GOOT gedetermineerd zijn (of althans gecontroleerd), maar ook is opvallend, dat van *Ch. carbonaria* alleen ♂ ♂, van *Ch. cynocephala* bijna alleen ♀ ♀ bekend zijn. Ze eenmaal kennend zijn de ♀ ♀ gemakkelijk uit elkaar te houden:

a. De vleugels zijn bij *Ch. carbonaria* duidelijk langer dan het lichaam, bij *Ch. cynocephala* ongeveer even lang; bovendien is de grens tussen licht en donker iets verschillend.

b. De borstels op het schildje zijn bij *Ch. carbonaria* lang, bij *Ch. cynocephala* kort.

c. Bij mijn *Ch. cynocephala* zijn de haren op het borststuk overwegend zwart, bij *Ch. carbonaria* overheeft het geel.

d. De kopvorm is anders: de middenknobbel is bij *Ch. cynocephala* veel gepro-
nonceerder.

e. De pootkleur (*Ch. carbonaria*: tarsleden veel geler, *Ch. cynocephala*: tars-
leden zwart) heeft geen waarde: ik bezit *Ch. carbonaria* met geheel zwarte tarsen,
terwijl ze bij het exemplaar van *Ch. cynocephala* niet geheel zwart zijn!

Ch. carbonaria bezit ik nu (behalve de al eerder vermelde ♂♂ van Losser)
van Rijckholt, 1.VI.1963, ♀ (destijds als *Ch. cynocephala* gepubliceerd: *Ent. Ber.*
24: 228, 1964) en van Ulvenhout, 27.VII.1966, leg. H. J. VAN DER KRIFT.

Summary

Enumeration of interesting Syrphidae, observed in 1968, especially in the south
of Netherlands Limburg.

Rotterdam 16, Prinses Julianalaan 72.

Lichtvangsten van Lepidoptera in 1968 bij de Abdij Sion (gem. Diepenveen)

door

G. J. FLINT

In 1968 stonden voor de laatste keer twee lichtvallen in de buurt van elkaar
opgesteld (fruittuin en bosrand). De aantallen vlinders in de maanden mei en
juni waren zeer gering door veel heldere en koele nachten. De nachten van juli,
augustus en september gaven in verhouding tot voorgaande jaren gemiddeld veel
grotere vangsten, hoewel het aantal nachten met boven de 80 soorten macro's
slechts 13 bedroeg. Er werden rond 375 soorten macro's geteld. Over het ge-
heel genomen was het een vrij goed seizoen. Ook dit jaar verschenen er op deze
vangplaats weer een aantal soorten voor de eerste keer. Het blijkt echter, dat
vele van de nieuwe aanwinsten van de laatste jaren niet ieder seizoen terug-
komen. Het zijn al te vaak eenmalige en toevallige vangsten.

1. S c h a a r s e s o o r t e n .

Odontotia carmelita Esper, 16 exemplaren.

Actinotia polyodon Cl., 4 exemplaren.

Noctua fimbriata Schreber, 8 exemplaren.

Earophila badiata Den. & Schiff., 2 exemplaren.

Sphinx ligustri L., 1 exemplaar; een groot aantal jaren deze vlinder hier niet
meer waargenomen.

Pachetra sagittigera Hufnagel, 1 exemplaar.

Niet eerder waargenomen soorten voor deze vangplaats:

Dendrolimus pini L., 1 ♂.

Drepana curvatula Borkhausen, 1 ♂.